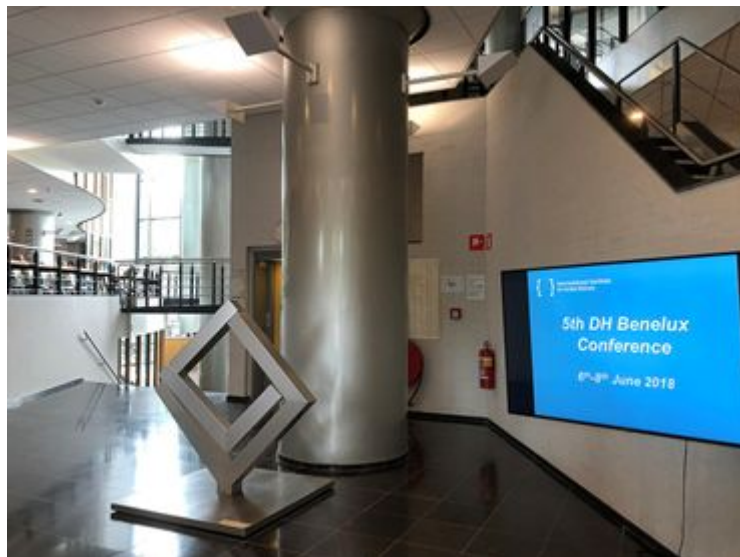

Round Table Integrating libraries and Digital Humanities op DH Benelux 2018

Onze kerntaak, het toegankelijk maken van goede, bruikbare data blijft de belangrijkste rol van de bibliotheek, ook in de Digital Humanities. Een goede nieuwe aanvullende dienst is dat we vanaf het begin van een onderzoeksproject al betrokken moeten zijn in het ordenen, structureren, delen en archiveren van de data. Onze kennis over RDM is hard nodig en wordt gewaardeerd. Tevens zijn wij belangrijke spelers in de promotie van Open Science, waar het DH-onderzoek een vruchtbare plek voor is. Al de overige zaken op het gebied van de diensten van de bibliotheek voor DH-onderzoek, zoals de ondersteuning van tools, het creëren van labs en kennisplatforms, is afhankelijk van de lokale expertise en behoefte.

Dit waren de belangrijkste conclusies van de [Round Table](#) die de UKB-werkgroep Digital Humanities organiseerde op de vijfde DH Benelux Conferentie bij het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis was nauwelijks denkbaar. De Scheltema-kamer, vernoemd naar Annie Adama van Scheltema, de eerste bibliothecaris van het IISG, sloot naadloos aan bij het onderwerp dat de werkgroep had gekozen, in navolging van het thema van de conferentie 'Integrating Digital Humanities'. Prof. dr. Hilde de Weerdt, Dr. Ulrike Wuttke, Max Kemman en Sally Chambers gingen met elkaar en het publiek in discussie over de rol van de bibliotheek binnen de Digital Humanities.

Meer dan kennisontsluiting

Hilde de Weerdt van de Universiteit Leiden trapte af met de vraag 'the library: a supplier of data?' Ze benadrukte dat de universiteitsbibliotheek altijd een leverancier van literatuur en data is geweest en ook zal blijven. Maar de bibliotheek kan meer, zoals betere deals met uitgeverijen sluiten over de toegang tot data, meer samenwerken op het gebied van data creëren en opslag faciliteren én het aantrekkelijker maken van Open Science voor onderzoekers.

Na elke presentatie van een panellid werd het publiek vier stellingen voorgelegd waar voor of tegen op gestemd kon worden via Kahoot. Het publiek was tamelijk eensgezind, in ieder geval nadat iedereen ontdekt had hoe Kahoot werkte en op de juiste knop drukte. En alhoewel iedereen het belang van zo open mogelijke licenties van data onderstreepte, werd er wel op gewezen dat het voor bibliotheken een moeilijk speelveld is om te betreden, met vele verschillende belangen en auteursrechtelijke kwesties.

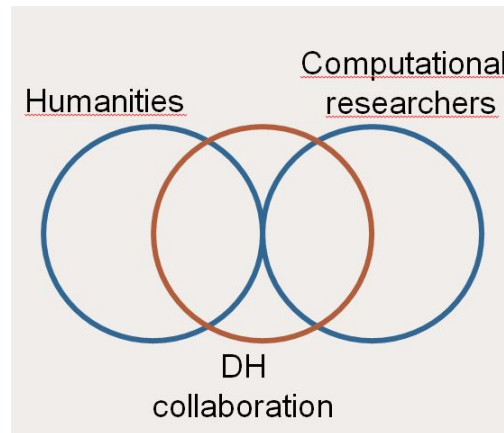
Voor RDM en DH-tools allemaal naar de bibliotheek?

Het tweede panellid, Ulrike Wuttke van de University of Applied Sciences Potsdam, verdedigde de stelling 'The Library as a center for expertise on Data Science.' Wuttke brak een lans voor een intensievere samenwerking tussen onderzoekers en bibliotheek in het creëren en verwerken van data. Ook pleitte ze ervoor dat de bibliotheek zich meer moest inzetten voor adviesverlening, en trainingen zou moeten geven over DH-tools en methoden in data science. Meer samenwerking met de IT-afdeling van de Universiteiten is hiervoor wel van belang.

Op dit thema kwamen in de stellingen op Kahoot ook de meeste meningsverschillen naar boven, want trainingen geven over DH-tools klinkt sterk als onderwijs verlenen, en dat is toch de rol van de faculteiten? Ook was de zaal verdeeld over hoeveel expertise de bibliotheek (nu al) kan hebben in het gebruik van DH-tools, en hier dan advies en zelfs trainingen over kan verlenen. Tenzij de tools door de bibliotheek in samenwerking met onderzoekers is ontwikkeld. Pas dan zou de bibliotheek een goede partij zijn voor dit doeleinde. Een andere optie die werd genoemd is dat de bibliotheek inventariseert waar de vragen liggen en daar gericht workshops over kan organiseren.

Het derde wiel

Derde spreker was Max Kemman, promovendus bij de Universiteit van Luxemburg, waar hij onderzoek doet naar de samenwerking tussen digital historians en computerwetenschappers. Kemman presenteerde de stelling 'the libraries are the third wheel in Digital Humanities.' En dan niet het spreekwoordelijke derde (of vijfde?) wiel, maar het derde wiel in zijn schema van de verhoudingen tussen de Geesteswetenschappen en de computerwetenschappen. Kemman schetste de samenwerking tussen historici en bibliotheekmedewerkers op het gebied van collectievorming en dat juist hier de bibliotheek het 'derde wiel' kan worden in Digital Humanities.

De stelling 'Libraries need to have a physical lab for DH researchers to experiment with new technologies' in Kahoot haakte aan op Kemman's presentatie. Opnieuw waren de meningen verdeeld. Zo vertelde een bibliothecaris dat zij ooit een DH-lab hebben gehad, maar dat niemand dit associeerde met de bibliotheek en dat het gebruik van dit lab erg tegenviel. Het idee van een 'dating service' voor onderzoekers met vergelijkbare interesse leidde tot enige hilariteit door de referenties met Tinder, maar ook hierover was het publiek niet eensgezind. De rol van de bibliotheek als netwerker en plek voor kennisuitwisseling voor DH-onderzoek bleef dus betwist.

Open Science en DH, een kans voor de bibliotheek?

Als laatste panellid presenteerde Sally Chambers van de Universiteitsbibliotheek Gent haar ideeën over de verhouding tussen Digital Humanities en Open Science, en de rol die bibliotheken kunnen spelen in het structureren en beheren van onderzoeksresultaten. Chambers zette sterk in op het belang van RDM-support uit de bibliotheek en de kennis die bibliotheken hebben over grote datacollecties – en hoe je deze kan cureren en onderzoeken. Zij ziet een belangrijke samenwerking tussen bibliotheken, supercomputers en geesteswetenschappers. Het publiek was het hier grotendeels mee eens, en benadrukte in deze samenwerking het belang van Open Science, en het open delen van (onderzoeks)data.

Samenwerking

Afsluitend werd genoemd dat Digital Humanities nog altijd in ontwikkeling is. De impuls hiervoor ligt voornamelijk bij onderzoekers. In sommige stellingen en discussies tijdens het panelgesprek kwam naar voren dat bibliotheken meer betrokken moeten zijn bij deze ontwikkelingen, of deze zelfs moeten leiden. Door bijvoorbeeld advies te verlenen en training te geven in het gebruik van DH-tools. Maar door de snelle veranderingen is het bijna niet bij te benen en verouderen tools ook snel. De Weerdt besloot met de opmerking dat niemand al deze tools kan kennen en hierover onderwijs kan geven. Daarom moeten ook alle partijen betrokken zijn bij de ontwikkelingen in de Digital Humanities. Een mooie afsluiting voor de Round Table.